

ТЕКСТ И КОНТЕКСТ У ДОМАЋОЈ ПОПУЛАРНОЈ МУЗИЦИ

Национални научни скуп са међународним учешћем

Организатори: Институт за књижевност и уметност и Музиколошки институт САНУ

Место: ИКУМ и Сала Аудиовизуелног архива и центра за дигитализацију САНУ

Време: Београд, 2–4. 12. 2026.

Поштоване колегинице и колеге,

Институт за књижевност и уметност у Београду и Музиколошки институт САНУ са задовољством вас позивају да узмете учешће у раду научног скупа *Текст и контекст у домаћој популарној музици*, који ће бити одржан у Београду, од 2. до 4. децембра 2026. године.

Популарна култура и музика као њен важан део прожимају свакодневни живот различитих социјалних група и појединаца у бројним аспектима – од празничних, преко званичних догађаја до свакодневних окупљања која за циљ имају уживање, задовољство и социјализацију. Будући да популарна култура и музика снажно утичу на формирање личних и колективних идентитета, да се у њима одражавају различита друштвена кретања, односи моћи и преклапају различити идеолошки сукоби, те да имају огроман број реципијената, истраживање ових области културе представља важно поље за различите друштвено-хуманистичке науке. Иако се у нашој академској средини истраживања у овој области јављају у другој половини двадесетог века, она и даље представљају донекле маргинализоване теме у научном дискурсу/политици. Досадашње интересовање било је махом примарно усмерено на популарну културу и њено сагледавање из социолошко-антрополошке перспективе. Популарна музика у ужи фокус истраживања долази тек деведесетих година прошлог века, а сагледава се по правилу у вези са социокултурним контекстом и идеолошким разногласјем које тај контекст обележава.

Конференција *Текст и контекст у домаћој популарној музици* настоји да осветли првенствено однос између језика и музике, те да тежиште истраживања пребаци на филолошко и музиколошко читање које ће бити утемељено у одговарајућем

културноисторијском, научном или идеолошком контексту. Идеја је да се кроз еkleктички, интердисциплинарни приступу сагледају различити жанрови домаће, то јест српске и (пост)југословенске, популарне музике, њихов садржај и форма, те да се промисли о уделу текста и музике у формирању значења и звучања конкретних дела. Како се текст схвата у најширем смислу, као било који организовани скуп знакова, као свака јединица културе која се може декодирати, фокус неће бити само на уско филолошкој и музичкотеоријској анализи. Поред анализе стила, версификације, односа језичког и музичког знака, вербалног садржаја, тропичности и наслеђених мотива, истраживање се проширује на социокултурни и извођачки контекст. Циљ је да се популарна музика сагледа као сложен облик изражавања и извођачка уметност која, иако текстом фиксирана, своје пуно значење остварује у контексту.

Овако постављен циљ истраживања отвара се ка контекстуалној фолклористици, музикологији, етномузикологији, студијама извођења, антропологији фолкора, студијама културе, антропологији музике, културној историји, лингвистици, имагологији, компаратистици, постколонијалној критици, студијама рода и бројним другим хуманистичким гранама. Само у еkleктичком приступу могуће је упустити се у сагледавање бројних значења и тумачења популарне музике, схваћене у најширем смислу, као и контекста у којима она функционише, те вас позивамо да пријавите своје учешће на скупу. Без намере да ограничавамо креативни и истраживачки потенцијал ваших идеја, нудимо могуће тематске области:

- Звук текста у популарној музици
- Разноликост текста у појединачним жанровима популарне музике
- Идеологија у текстовима популарне музике
- Наслеђе књижевних епоха и стилских праваца у текстовима популарне музике (сентиментализам, романтизам, грађанска поезија, народна лирика, народна епика)
- Стилистика и версификација у текстовима популарне музике
- Конструкција и ишчитавање идентитета у текстовима популарне музике
- Рецепција текстове популарне музике
- Оригинални и препевани текстови у популарној музици
- Интертекстуалност у популарној музици
- Визуелна презентација текстова у популарној музици

- Популарна музика као грађа за историју менталитета
- Конзумеризам у текстовима популарне музике
- Текст, популарна музика и интернет

Време предвиђено за излагање је 15 минута.

Радни језик скупа је српски.

Образац за пријављивање налази се у прилогу Позивног писма.

Молимо вас да своју пријаву пошаљете на адресу tekstipopularna@gmail.com **најкасније до 31. маја 2026. године.**

Обавештење о прихватању теме: 30. јун 2026.

Прелиминарни програм: септембар 2026.

Планирано је објављивање тематског зборника одабраних радова за 2027. годину.

Програмски одбор

Др Светлана Шеатовић, научни саветник, Институт за књижевност и уметност, Београд, Србија

Академик др Јелена Јовановић, научни саветник, Музиколошки институт САНУ, Одељење уметности Српске академије наука и уметности, Београд, Србија

Др Смиљана Ђорђевић Белић, научни саветник, Институт за књижевност и уметност, Београд, Србија

Др Данка Лајић Михајловић, научни саветник, Музиколошки институт САНУ, Београд, Србија

Др Ивана Медић, научни саветник, Музиколошки институт САНУ, Београд, Србија

Проф. др Јеленка Пандуревић, редовни професор, Филолошки факултет Универзитета у Бањој Луци, Република Српска, Босна и Херцеговина

Проф. др Соња Петровић, ванредни професор, Филолошки факултет Универзитета у Београду, Београд, Србија

Др Ана Банић Грубишић, виши научни сарадник, Институт за етнологију и антропологију / ванредни професор Одељење за етнологију и антропологију, Филозофски факултет Универзитета у Београду, Београд, Србија

Др Марија Грујић, виши научни сарадник, Институт за књижевност и уметност, Београд, Србија

Др Марија Думнић Вилотијевић, виши научни сарадник, Музиколошки институт САНУ, Београд, Србија

Др Милош Рашић, виши научни сарадник, Етнографски институт САНУ, Београд, Србија

Доц. др Душан Миленковић, доцент, Филозофски факултет у Нишу, Ниш, Србија

Др Марија Маглов, научни сарадник, Музиколошки институт САНУ, Београд, Србија

Др Адриана Сабо, Истраживачки центар за музику и мађине, Универзитет за музику и извођачке уметности, Беч, Аустрија

Др Марија Голубовић, научни сарадник, Музиколошки институт САНУ, Београд, Србија

Др Бојана Радовановић Шупут, научни сарадник, Музиколошки институт САНУ, Београд, Србија

Др Дејан Илић, научни сарадник, Институт за књижевност и уметност, Београд, Србија

Организациони одбор

Др Дејан Илић, Институт за књижевност и уметност

Др Ана Миленковић, Институт за књижевност и уметност

Др Бојана Радовановић Шупут, Музиколошки институт САНУ

Др Марија Голубовић, Музиколошки институт САНУ

Др Ана Ђорђевић, Музиколошки институт САНУ

Мср Стефан Савић, Музиколошки институт САНУ